

Handläggare: Madeleine Hagerth
Telefon: 08 - 508 21 051

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2012-03-22

Svar på Socialstyrelsens beslut angående tillsyn av kommunens insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning i Älvsjö stadsdelsnämnd (Dnr 9.1-18670/2011)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på Socialstyrelsens beslut
2. Omedelbar protokolljustering

Lars Arvidsson
Stadsdelsdirektör

Göran Sjödin
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Socialstyrelsen har genomfört förstärkt tillsyn av kommunens insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning i Älvsjö stadsdelsnämnd. Tillsynen omfattade handläggning av insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning samt Älvsjö boendestödsteam. Av Socialstyrelsens tillsynsbeslut framgår, att stadsdelsnämnden ska upprätta rutiner för hur fel och brister i verksamheterna analyseras och följs upp, i syfte att säkerställa att kvalitén systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras samt redovisa hur rutinen ska implementeras hos personalen.

Förvaltningen kommer, utifrån nya föreskrifter som trädde i kraft 2012-01-01, att uppdatera befintligt *Ledningssystem för kvalitet och säkerhet inom äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning samt stödboende inom socialpsykiatri*. I detta sammanhang kommer även övriga delar av socialtjänsten och därmed

också boendestödet inom socialpsykiatri att inkluderas. Socialstyrelsen beslutade också att nämnden ska säkerställa att handläggning och dokumentation är rättssäker och sker i enlighet med gällande bestämmelser. Förvaltningen har genomfört en genomlysning av samtliga ärenden och där brister framkommit har en åtgärdsplan upprättats. Åtgärderna genomförs successivt under första kvartalet 2012.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde barn, ungdom och vuxna. Samverkan har skett i förvaltningsgruppen samt behandlats i rådet för funktionshinderfrågor 2012-03-15.

Bakgrund

Socialstyrelsen genomförde under oktober 2011 förstärkt tillsyn av kommunens insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning i Älvsjö stadsdelsnämnd enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Tillsynen omfattade;

- Handläggare som beviljar insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning
- Älvsjö boendestödsteam.

Vid tillsynen intervjuade Socialstyrelsen tre handläggare, enhetschef och tre personal i boendestödsteamet samt tre vård- och omsorgstagare. Tio aktgranskningar av myndighetsutövning samt fem granskningar av dokumentation för genomförandet har gjorts.

2011-12-14 fattade Socialstyrelsen beslut i ärendet samt uppmanade stadsdelsnämnden att redovisa vidtagna åtgärder. Stadsdelsnämnden har fått förlängd svarstid till 2012-03-23.

Redovisning av brister som framkommit vid tillsynen

Socialstyrelsens beslut

Nämnden ska vidta följande åtgärder;

- Upprätta rutiner för hur fel och brister i verksamheterna analyseras och följs upp i syfte att säkerställa att kvalitén systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras samt redovisa hur rutinen ska implementeras hos personalen
- Säkerställa att handläggning och dokumentation är rättssäker och sker i enlighet med gällande bestämmelser.

Planering och styrning av verksamheten

Hela personalgruppen i boendestödsteamet är väl insatt i enhetens mål samt har fått utbildning i det nya valfrihetssystemet som infördes 2010-01-01. Det saknas dock skriftliga rutiner för att åtgärda fel och brister.

Socialstyrelsen anser att det är en brist att det inte finns en upprättad rutin för att hantera fel och brister i verksamheten, varken enligt Socialstyrelsens gamla föreskrifter SOSFS 2006:11 som gällde tom 2011-12-31 eller nya föreskrifter SOSFS 2011:9 och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, som trädde i kraft 2012-01-01. I föreskriften ställs krav på att verksamheten har ett systematiskt förbättringsarbete i form av riskanalys, egenkontroll och utredning av avvikelser. För dessa aktiviteter ska verksamheten utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet ska dokumenteras.

Nämnden ska redovisa en plan för hur nämnden avser att utarbeta och fastställa rutiner för fel och brister samt redovisa hur rutinen ska implementeras hos personalen.

Handläggning och dokumentation, genomförandeplan samt dokumentation i genomförandet

Socialstyrelsen anser att det finns brister i handläggning och dokumentation vilket medför att den enskilde inte garanteras full rättssäkerhet. Vid granskning av akter under myndighetsutövning har det framkommit att det saknas dokumenterad ansökan och utredningar i vissa akter. I en granskad akt saknas skriftlig ansökan om bistånd, utredning, aktuellt beslut och aktuell beställning. I en akt saknas insatsens omfattning.

Handläggare och personal har tagit upp att insatsen boendestöd inte alltid ges i den omfattning som den enskilde har behov av. Enhetschef och personal i boendestödsteamet anser att de beviljade insatserna inte alltid är tillräckliga för vård- och omsorgstagarna då den tid som beviljats för boendestöd inte alltid räcker. Boendestödjarna förmedlar då kontakt med handläggarna så att den enskilda kan framföra sitt utökade behov. Det är viktigt att nämnden informerar om den enskildes möjligheter att ansöka om bistånd utan begränsning.

Stödteamet

Det finns genomförandeplaner i alla fem granskade akter hos stödteamet men två var inte undertecknade av den enskilde.

Förvaltningens vidtagna åtgärder, synpunkter och förslag

Innan Socialstyrelsens tillsyn gav förvaltningen EKR konsult i uppdrag att under perioden oktober-december 2011 genomlysna verksamheten samt komma med förslag till förbättringar. Uppdraget baserades främst på behov av en genomlysning för att se att rätt saker görs på rätt sätt d.v.s. ökad rättssäkerhet.

Även EKR:s bedömning var att rättsäkerheten bör förbättras gällande både utredning, beslut och uppföljning. Det ekonomiska uppföljningssystemet bör förbättras både vad gäller kostnader per brukare för olika insatser men även gällande fakturahanteringsrutiner. Ett nytt system för den månadsvisa uppföljningen har tagits fram där uppföljning av ärenden kopplas samman med den ekonomiska uppföljningen på individnivå. Detta medför en ökad kontroll över aktuella beslut och kostnader.

Inom socialpsykiatri handläggs i snitt ca 80 personer. Under uppdraget har samtliga akter granskats. Varje enskilt ärende där det finns anmärkningar har dokumenterats i en åtgärdsplan som genomförs under första kvartalet 2012. Rutiner för samverkan och överföring av ärenden mellan socialpsykiatri och omsorgen om funktionsnedsatta och äldreomsorgen har också tagits fram.

Enligt Socialstyrelsen ska nämnden upprätta rutiner för hur fel och brister i verksamheterna analyseras och följs upp i syfte att säkerställa att kvalitén systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras samt redovisa hur rutinen ska implementeras hos personalen.

Älvsjö stadsdelsförvaltning kommer, utifrån de nya föreskrifterna som trädde i kraft 2012-01-01, att uppdatera befintligt *Ledningssystem för kvalitet och säkerhet inom äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning samt stödboende inom socialpsykiatri* som beslutades av Älvsjö stadsdelsnämnd 2010-05-20.

I detta sammanhang kommer övriga delar av socialtjänsten och därmed också boendestödet inom socialpsykiatri att inkluderas. Detta innebär att enhetschefen utifrån detta ska utarbeta rutiner för hur fel och brister i verksamheten ska dokumenteras och följas upp. Enhetschefen kommer då att säkerställa att de upprättade rutinerna blir kända hos personalen.

Enligt Socialstyrelsen ska nämnden säkerställa att handläggning och dokumentation är rättssäker och sker i enlighet med gällande bestämmelser.

Granskning och genomlysning har som tidigare nämnts gjorts av samtliga akter och varje enskilt ärende där det finns anmärkningar har dokumenterats i en åtgärdsplan. Åtgärder vidtas nu enligt fastställd tidsplan för att säkerställa att handläggning och dokumentation framöver blir rättssäker och sker enligt gällande bestämmelser.

Stadsdelsförvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på Socialstyrelsens beslut.

Bilaga

Beslut från Socialstyrelsen daterad 2011-12-14.